

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 448/2015-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. júla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Kasenčákom, Juraja Fándlyho 7, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 38 CbZm 4/2015 (predtým sp. zn. 19 Zm 55/2013), a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Kasenčákom, Juraja Fándlyho 7, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 CbZm 4/2015 (predtým pod sp. zn. 19 Zm 55/2013) (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Sťažovateľke bol dňa 03. 12. 2014 doručený Zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 19Zm 55/2013-19, IČS: 5113235820 zo dňa 31. 12. 2013 Okresného súdu Žilina, ktorým súd uložil odporcom v 1. až 4. rade, aby do 3 dní od doručenia zmenkového platobného rozkazu navrhovateľovi spoločne a nerozdielne zaplatili:

- zmenkovú sumu vo výške 9.984,83 €;*
- 11,912 % úrok ročne zo sumy 9.984,83 € od 17. 02. 2011 do zaplatenia;*
- 6 % ročný úrok zo sumy 9.984,83 € od 28. 02. 2011 až do zaplatenia;*
- odmenu vo výške 33,28 €;*
- súdny poplatok vo výške 601 €; alebo aby v tej istej lehote podali na tomto súde proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky, v ktorých uvedú všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namietajú.*

Konanie sa vedie na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 19Zm/55/2013 a sťažovateľka je odporkyňou v 3. rade.

Sťažovateľka podala proti vyššie uvedenému zmenkovému platobnému rozkazu zo dňa 31. 12. 2013 námietky.

Sťažovateľka v predmetnej veci podala zároveň sťažnosť na prietahy zo dňa 08. 12. 2014 predsedovi Okresného sudu Žilina.

Dňa 11. 02. 2015 bola sťažovateľke doručená odpoveď predsedu okresného súdu na sťažnosť zo dňa 08. 12. 2014, ktorú predseda okresného súdu hodnotil ako čiastočne dôvodnú.

Ako už bolo uvedené, doposiaľ toto konanie nie je právoplatne skončené.“

Podľa názoru sťažovateľky „... doba, ktorá uplynula od podania návrhu až doposiaľ, doba viac ako 1 roka a 5 mesiacov, je neprimerane dlhá a v podstatnej miere ju spôsobil okresný súd svojím konaním.

Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19Zm/55/2013, ako aj na stav právnej neistoty, keďže v predmetnom konaní súdu za dobu od podania návrhu len doručil sťažovateľke zmenkový platobný rozkaz spolu s návrhom, sťažovateľka považuje za primerané, aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000 eur.“

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky

- na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a

- právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru č. 209/1992 Zb. o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3,5 a 8, bolo postupom Okresného súdu Žilina vo veci sp. zn. 19Zm/55/2013 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Žilina konal vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 19Zm/55/2013 bez prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Žilina pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke - [REDAKOVANÉ] finančné zadosťučinenie vo výške 5.000 eur, ktoré je Okresný súd v Žiline povinný uhradiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania vrátane trov právneho zastúpenia vo výške 296,44 eur do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa

odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd už viackrát vyslovil (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti vo veci konajúcemu súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa názoru ústavného súdu je sťažnosť na prieťahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa

osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Predseda okresného súdu v liste sp. zn. 1 SprS 506/2014 z 2. februára 2015, ktorý bol doručený sťažovateľke 11. februára 2015, uznal, že sťažnosť *„je čiastočne dôvodná, nakoľko nie vždy sa konalo v zmysle § 6 O. s. p., avšak z dôvodov pracovnej vyťaženia neprímeranej zaťaženia nielen poverených pracovníkov, ale aj celého súdu“*.

Vzhľadom na to, že od podania sťažnosti na priehady v súdnom konaní z 8. decembra 2014 a od vybavenia tejto sťažnosti listom predsedu okresného súdu z 2. februára 2015 do doručenia sťažnosti ústavnému súdu 25. marca 2015 uplynul len krátky čas na zjednanie nápravy, posúdil ústavný súd podanie sťažnosti na priehady podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľky iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na uskutočnenie opatrení proti zbytočným priehadom vo veci samej (podobne II. ÚS 376/06, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 390/06).

Postup sťažovateľky v okolnostiach daného prípadu preto podľa ústavného súdu nemožno považovať za splnenie požiadavky namietania priehadov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov. V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že „povinnosť vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých

sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľ konal v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom alebo chyba pri vyžadovanom postupe má za následok nesplnenie sťažovateľovej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv.“ (III. ÚS 44/03).

Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

Nad rámec odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak bude okresný súd v ďalšom období v namietanom konaní bez relevantného dôvodu nečinný, resp. v ňom bude postupovať neefektívne, nič nebráni sťažovateľke, aby opätovne podala sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa bude domáhať ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júla 2015